

Monumentnummer*: 523214

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **06 november 2001**
Kadaster deel/nr **82937/116**

*Woonplaats** **Wirdum** *Gemeente** **Leeuwarden** *Provincie** **Fryslân**

Locatiennaam **Wirdum** *Locatieomschrijving* **over de Wirdumervaart, Wirdum**

*Kadastrale gemeente** **Wirdum** *Sectie** **B** *Kadastraal object** *Appartement aanduiding* *Grondperceel* **2763**

Omschrijving**

Inleiding

VASTE, BETONNEN BRUG in de Swichumerdyk over de Wirdumervaart in Wirdum, in 1936 ontworpen door de gemeentearchitect van Leeuwarderadeel en in 1937 tot stand gekomen in een eenvoudig, doch karakteristiek Functionalisme. De brug is, waarschijnlijk onder verantwoordelijkheid van gemeentewerken van Leeuwarderadeel, geslagen op een plaats waar eerder een beweegbare brug heeft gelegen. De Wirdumervaart is vanouds de belangrijkste ontsluiting van het dorp richting noorden. Tot in de gevorderde negentiende eeuw had het verkeer per schip het primaat. De Wirdumervaart staat ten zuiden van het dorp in verbinding met de Tsjaedervaart die ten westen van het dorp naar het zuiden loopt. Een zijtak van de Wirdumervaart ontsloot het tamelijk geïsoleerde dorp Swichum dat verder alleen via een lastig pad, de Ald-Swichumerdyk bereikt kon worden. In 1864 werd een rechte weg aangelegd tussen Wirdum en Swichum en toen is aan de oostzijde van Wirdum een beweegbare brug over de Wirdumervaart gelegd, waarschijnlijk de eerste op die plaats. Toen het vaarverkeer zijn betekenis verloren had en de brug in 1937 aan vervanging toe was, is dan ook besloten om een vaste en onderhoudsarme brug te maken.

Omschrijving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De brug is een monoliet van licht wigvormig wijkende landhoofden, een rechthoekig dek en zware, borstweringvormige leuning, alles van beton. Aan de zijkanten van de landhoofden zijn rechthoekige kaders tot nissen uitgespaard. De leuning volgt de contouren van de landhoofden en het dek en accentueert die enigszins. Naast het dek zijn ze iets hoger dan de trapeziumvormig uitlopende op de hoofden. Die subtiele verspringingen zijn tastbaarder geworden door de met voetklemmen op de borstweringen gemonteerde rondstaafleuning met beëindigingen in de vorm van bollen. Op de landhoofden ligt klinkerbestrating; op het dek asphalt.

WAARDERING

De brug over de Wirdummervaart in de Swichumerdyk is van algemeen historisch, architectuurhistorisch en stedenbouwkundig belang

- vanwege de kentering in de geschiedenis van het verkeer van en naar het dorp die de brug tastbaar maakt;
- vanwege het ingetogen, maar karakteristieke Functionalisme van het kunstwerk;
- vanwege de kenmerkende ligging van de brug nabij de oostelijke flank van de bebouwing op een historische kruising van weg en waterweg temidden van een halfopen bebouwing.

Hoofdcategorie

Weg- en waterbouwkundige werken

Subcategorie

Brug(C)

Functie

Verkeersbrug

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument